

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2015.3.10.
COM(2015) 125 final

2012/0084 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

**európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról szóló európai
parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról**

(EGT- és Svájc-vonatkozású szöveg)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról

(EGT- és Svájc-vonatkozású szöveg)

1. HÁTTÉR

A javaslat Európai Parlament, illetve Tanács számára történő megküldésének időpontja
(COM(2012) 167 final – 2012/0084 COD dokumentum): 2012. április 17.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye: Nincs adat

Az Európai Parlament állásponjtjának időpontja (első olvasat): 2013. november 21.

A módosított javaslat továbbításának időpontja: Nincs adat

A Tanács állásponjtja elfogadásának időpontja: 2015. március 5.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

A javaslat az európai statisztikai rendszer meglévő alapvető jogi keretének módosítására szólít fel, amelyet úgy kell végrehajtani, hogy a jogi keret megfeleljen a közelmúltbeli világgazdasági fejlemények eredményeként az európai statisztikákkal szemben felmerülő szakpolitikai igényeknek és kihívásoknak. Az elsődleges cél az európai statisztikai rendszer irányításának további megerősítése annak érdekében, hogy biztosítsuk annak nagyfokú megbízhatóságát és megfelelően reagáljunk az Európai Unión belüli fokozott gazdaságpolitikai koordinációból eredő adatszükségletre. E cél elérését az alábbi négy konkrét célkitűzés szolgálja: a nemzeti statisztikai hatóságok szakmai függetlenségének erősítése; a nemzeti statisztikai hivatalok koordinátori szerepének tisztázása a nemzeti statisztikai rendszereken belül; a „Kötelezettségvállalások a statisztikába vetett bizalomért” című dokumentum létrehozása; valamint az adminisztratív jellegű adatok statisztikai célból történő hozzáférhetőségének és felhasználásának javítása.

Mindenekelőtt a nemzeti statisztikai hatóságok feltétel nélküli szakmai függetlensége kulcsfontosságú előfeltétele annak, hogy fennmaradjon az európai statisztikákba vetett nagyfokú bizalom és azok továbbra is alapvető támogató szerepet töltsenek be a gazdasági kormányzás és általában véve a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal tekintetében. A javaslat kifejezetten olyan személyekként hivatkozik a nemzeti statisztikai hivatalok vezetőire, akiknek a feladataik ellátása során tanúsított függetlensége előfeltétele annak, hogy megalapozzák saját hivataluk függetlenségét. E célból elengedhetetlen, hogy a nemzeti statisztikai hivatalok vezetői szabadon dönthessenek a folyamatokról, statisztikai módszerekről, standardokról és eljárásokról, valamint valamennyi európai statisztika esetében a statisztikai közlemények és kiadványok tartalmáról és időzítéséről. Tilos továbbá

utasításokat kérniük, valamint meg kell akadályozni, hogy utasításokat kapjanak a nemzeti kormányoktól és más intézményektől. A nemzeti statisztikai hivatalok vezetői számára ezenfelül nagyfokú önállóságot kell biztosítani a statisztikai hivatal belső igazgatásával kapcsolatos döntésekben, valamint engedélyezni kell számukra, hogy az elvégzendő statisztikai feladatokkal összefüggésben nyilvános észrevételeket tegyenek a nemzeti statisztikai hivatal számára előírányzott költségvetésről. Ezenfelül a nemzeti statisztikai hivatalok vezetőinek kinevezése, áthelyezése és elbocsátása tekintetében olyan átlátható szabályokra van szükség, amelyek kizárólag szakmai kritériumokon alapulnak.

„Az európai statisztikák szilárd minőségirányítása felé” című bizottsági közleményben (COM(2011) 211 végleges) szereplő előírásokkal összhangban a javaslat magában foglalja a „Kötelezettségvállalások a statisztikába vetett bizalomért” című dokumentum – nevezetesen az európai statisztika gyakorlati kódexének és különösen a nemzeti statisztikai hivatalok függetlensége elvének tiszteletben tartásáról szóló nyilatkozatok – létrehozását is. A javaslat értelmében e nyilatkozatokat valamennyi tagállam kormányának alá kell írnia, a Bizottságnak pedig ellen kell jegyeznie. A tervek szerint valamennyi kötelezettségvállalás országspecifikus és javító intézkedéseket tartalmaz. Ezen intézkedések tényleges végrehajtását az Eurostat ellenőrzi annak a meglévő rendszeres értékelésnek a részeként, amelynek célja ellenőrizni, hogy a tagállamok megfelelnek-e az európai statisztika gyakorlati kódexének.

A javaslat célja továbbá, hogy tisztázza a nemzeti statisztikai hivatalok koordinátori szerepét a nemzeti statisztikai rendszereken belül, kifejezetten utalva azon intézményekre és feladatkörökre, amelyeket koordinálni kell.

A javaslat másik fő célkitűzése az európai statisztikák előállításához felhasznált adminisztratív adatforrások alkalmazásának fokozása anélkül, hogy a válaszadók, a nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok terhei növekednének. Ennek céljából a nemzeti statisztikai hivataloknak a szükséges mértékig részt kell venniük a statisztikai adatszolgáltatáshoz felhasználható közigazgatási nyilvántartások megtervezésében, fejlesztésében és megszüntetésében. A közigazgatási nyilvántartásokhoz ingyenes és időben történő hozzáférést kell biztosítani a nemzeti statisztikai hivatalok, egyéb nemzeti hatóságok és az Eurostat számára, azonban kizárólag a saját közigazgatási rendszerükön belül és csupán az európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és terjesztéséhez szükséges mértékig.

Ezenfelül a statisztikai tevékenységekre vonatkozó költségvetés-tervezés egyszerűsítése, illetve megszilárdítása érdekében a javaslat összehangolja az európai statisztikai program programozási időszakát az Unió többéves pénzügyi keretével.

Végül a 223/2009/EK rendelet javasolt módosítása figyelembe veszi a Lisszaboni Szerződésből adódó, a Bizottság számára biztosított felhatalmazás és végrehajtási hatáskörök tekintetében szükséges változtatásokat.

3. A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁVAL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEK

A Tanács álláspontja az Európai Parlament és a Tanács között 2014. december 3-án létrejött politikai megállapodást tükrözi, és magában foglalja a két intézmény által javasolt elemeket. A Bizottság támogatja ezt a megállapodást.

A javaslat a Bizottság javaslatához képest az alábbi főbb módosításokat tartalmazza:

A nemzeti statisztikai hivatalok különös helyzetét illetően a bizottsági javaslatához képest szűkül a nemzeti statisztikai hivatalok vezetőinek statisztikai döntéshozatali hatásköre: a saját intézményeiken belüli kérdésekre korlátozódik. Továbbá a szakmai függetlenségről szóló rendelkezést kiterjesztették oly módon, hogy az a nemzeti statisztikai hivatalok vezetőin felül az „egyéb nemzeti hatóságok statisztikai vezetőire” is kiterjedjen.

Ami az Eurostat különös helyzetét illeti, egy új cikket illesztettek be, amely nagyrészt az Eurostatról szóló (2012/504/EU) bizottsági határozatban már benne foglalt elemeken alapul és az Eurostat főtitkárának szakmai függetlenségére összpontosít, biztosítva a nemzeti statisztikai hivatalok vezetőire alkalmazandó vonatkozó rendelkezéseknek való megfelelést. A megegyezés mindenekelőtt hivatalosan megerősíti, hogy az évente sorra kerülő statisztikai párbeszéd lehetőséget biztosít az Eurostat főigazgatója és az Európai Parlament statisztikai ügyekkel foglalkozó vonatkozó bizottsága közötti közvetlen véleménycserére.

A statisztikába vetett bizalmat célzó, a tagállamok által tett kötelezettségvállalásokra vonatkozó rendelkezés hatálya gyengült, de az a Bizottság által alkalmazandó monitoring- és jelentéstételi folyamat részletesebb leírásával párosul.

Az Európai Parlament által megfogalmazott, a minőség-ellenőrzés fokozására és a szabályok szigorúbb betartására vonatkozó kérésnek eleget téve rendelkezéseket vezettek be a Bizottság által felvetett, az európai statisztikákhoz való nemzeti hozzájárulások minőségével kapcsolatos aggályok közzétételéről, másfelől pedig ismét megerősítették a Bizottság azon lehetőségét, hogy vizsgálatokat folytasson a statisztikai adatok vélhető meghamisítására vonatkozóan, feltéve, hogy az ágazati jogszabályok értelmében ilyen esetekben bírság szabható ki.

Végül további hivatkozásokat vezettek be az európai statisztikai rendszer és a Központi Bankok Európai Rendszere közötti, az európai statisztikák gyűjtése terén folytatott együttműködésről.

4. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság elfogadja az intézményközi tárgyalások eredményeit, és így támogatni tudja a Tanács első olvasatban kialakított álláspontját.